

Sprawozdania i recenzje

Liturgia Sacra 3-4 (1995) 233-251

**Symposium liturgiczno-pastoralne
poświęcone księdze "Obrzędów błogosławieństw"
(Kamień Śląski, 1 V 1995)**

W dniu 1 maja br. w Centrum Kultury i Nauki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, a zarazem Sanktuarium św. Jacka, w Kamieniu Śląskim, odbyło się symposium liturgiczno-pastoralne poświęcone nowej księdze "Obrzędów błogosławieństw" Organizatorami symposium były Katedry Liturgiki Wydziałów Teologicznych: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz Uniwersytetu Opolskiego. Obradom przewodniczył ks. bp dr Gerard Kusz, biskup pomocniczy z Gliwic. Symposium miało zasięg metropolitalny, gdyż udział w nim wzięli przedstawiciele duchowieństwa, nauczycieli religii i studentów całej Metropolii Górnośląskiej.

O godzinie 9⁰⁰ uczestnicy symposium zebraли się w kaplicy Sanktuarium św. Jacka, gdzie na rozpoczęcie obrad, sprawowali Modlitwę przedpołudniową Liturgii Godzin. Po słowie wprowadzającym ks. bpa dra Gerarda Kusza w ramach pierwszej sesji obrad swoje referaty wygłosili: ks. prof. dr hab. Janusz Czerny z Uniwersytetu Opolskiego i ks. prof. dr hab. Jerzy Józef Kopeć z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Pierwszy referat dotyczył biblijnego sensu błogosławienia Boga i człowieka. Referent przedstawił w nim semantykę terminu "błogosławieństwo", następnie omówił starotestamentalne tło błogosławieństwa oraz jego ideę w Nowym Testamencie. W drugim referacie ukazane zostało kształtowanie się obrzędów błogosławieństw na przestrzeni dziejów.

Prelegent wskazał na historyczne źródła i przyczyny powstawania i zanikania treści egzorcyzmujących w formułach modlitewnych błogosławieństw.

Po przerwie drugą sesję obrad otworzył wykład ks. prof. dra hab. Stanisława Czerwika z Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Problematyka wykładu skupiła się wokół założeń teologicznych nowej Księgi "Obrzędów błogosławieństw", które ujmują błogosławieństwo jako czynności liturgiczne, wyznanie wiary, odpowiedź Kościoła i chrześcijanina na błogosławieństwo Boże, działanie bardziej osobowe niż rzeczowe i szkołę właściwej formacji religijnej. Ks. dr Stefan Cichy z Wyższego Seminarium Duchownego w Katowicach zaprezentował błogosławieństwa w liturgii Kościoła, ukazując bogactwo liturgii błogosławieństw i kształtowanie życia w oparciu o błogosławieństwa. Bardzo cenne okazało się przedstawienie różnego stopnia udziału w kapłaństwie Chrystusa w zależności od szafarza poszczególnych błogosławieństw, które mogą sprawować biskupi, prezbiterzy, diakoni albo osoby świeckie. W trzecim wykładzie podjęto temat pastoralnego i ludowego wymiaru błogosławieństw. Prelegent, ks. prof. dr hab. Helmut Sobeczko, mocno zaakcentował nowy język modlitw zawartych w księdze "Obrzędów błogosławieństw", który wyraża się w zaniechaniu języka egzorcyzmującego (*maledicere*), odpędzającego złego ducha, będącego wynikiem pogańskiej i niechrześcijańskiej wizji świata i człowieka. Zastosowano zaś w modlitwach język pozytywny, ukazujący człowieka i świat jako dobry, bo stworzony przez Boga, który mocą Swojego Ducha uświęca wszystko i odnawia. Na zakończenie drugiej sesji obrad ks. dr Rudolf Pierskała z Uniwersytetu Opolskiego w swoim komunikacie przedstawił analizę błogosławieństw związanych z misterium życia i macierzyństwa.

Dyskusja po referatach koncentrowała się wokół zagadnień związanych ze sprawowaniem błogosławieństw w ciągu roku liturgicznego. Szczególnie dyskutowano na temat szafarza błogosławieństwa pokarmów i stołu wigilijnego w Boże Narodzenie i Wigilię Paschalną. Pojawiły się też głosy, które wskazywały na niewielkie zainteresowanie duchownych i świeckich nową Księgą Błogosławieństw, a nawet brak znajomości tejże księgi. Postulowano na tej podstawie zorganizowanie jeszcze jednego sympozjum poświęconego tej problematyce.

Podsumowując sympozjum ks. bp dr Gerard Kusz wskazał na konieczność permanentnej formacji duchowieństwa i nauczycieli religii pod względem liturgicznym i katechetycznym. Zauważył bowiem, że duchowni i świeccy nie potrafią należycie przetransponować teorii do praktyki, pomimo tego, że mają różnego rodzaju opracowania i pomoce liturgiczne. Niestety często zalegają one półki biblioteki domowej, stając się z czasem zapomniane. Wyraził jednocześnie nadzieję, że Księga Błogosławieństw nie podzieli ich bezowocnego losu. Stąd

też uważa, że sympozja liturgiczno-pastoralne powinny stać się szeroką formą prezentacji najnowszych opracowań, szansą wymiany doświadczeń i okazją do uzupełnienia formacji, niestety tak mało jeszcze docenianą i wykorzystywaną.

Ks. Rudolf Pierskała